No. 120. 1843.

BUITEN GEWOON TE ZEGELEN

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 6 October.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elke regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

De toestand van het rijk wordt van dag tot dag zorgwekkender. Groote afdoende maatregelen worden vereischt om dien toestand te verbeteren. De regering tegenover onontbindbare kamers is daartoe onvermogend, de kamers niet geënt op de natie zijn het even zeer; de medewerking der geheele natie alleen kan het schip van staat, dat door slechten bouw dreigt te zinken, vlot houden.

Van den aanvang af was de grondwet een ongelukkig vermengsel van het oude dat vergeten was en het nieuwere, dat weinigen begrepen.

De regering met die grondwet was steeds eene onmogelijkheid.

De tegenstand van Nederland tegenover Belgie tot 1830 en de volharding tot 1840 bestendigden voor eenige jaren een dobberend en schokkend bestuur, met verminking van alle levenskrachten der natie.

De uitkomsten van dat bestuur zijn geweest de afval van Belgie en de schepping van eenen nieuwen schulden-last van zeshonderd millioenen.

Met het ophouden der redenen, welke dergelijke rampzalige regering aan den gang hielden, blijkt de onmogelijkheid van derzelfs voortdurend bestaan.

Het eene te kort volgt het andere en de middelen om er in te voorzien zijn uitgeput.

Afdoende en doeltreffende maatregelen alleen kunnen thans baten, maar geene doeltreffende maatregelen zijn mogelijk zonder de eenparige medewerking der natie.

Maar de natie is vreemd aan hare zoogenaamde vertegenwoordiging; die vertegenwoordiging is de vrucht van het toeval, zoo zij het niet is van de kuiperij van eenige weinigen; — en de regering? de regering is de speelbal van deze naam-vertegenwoordiging, welke onbewust van den onderdrukten wil der natie terug ziet op kiezers, die geen duizendste gedeelte der natie uitmaken; — de regering polst deze vertegenwoordiging en als zij meent haar denkbeeld te hebben getroffen, ontvalt haar dezelve, omdat die naam-vertegenwoordiging zelve door de begeerte van eenige weinigen wordt geslingerd.

Neen onder dergelijke instellingen zonder uitkomst, moet het lieve vaderland niet verloren gaan.

De Vlissingsche Courant had gehoopt, dat de regering den drang der omstandigheden zoude inzien en tot afdoende maatregelen zoude besluiten, in die hoop ondersteunde zij dezelve, nog valt zij haar niet af, nog is zij overtuigd, dat de regering het goede bedoelt, maar zij heeft tevens de overtuiging gekregen, dat de regering zich te zwak acht, om tot eene herziening onzer instellingen, welke dringend wordt gevorderd te komen.

In deze omstandigheden moet de Vlissingsche Courant de leus aannemen:

Salus populi suprema lex esto.

Zij moet en zal voortaan aandringen op eene herziening onzer instellingen en eene eenvoudige staatshuishouding, geevenredigd naar de plaats, welke Nederland, het van Belgie gescheiden Nederland onder de mogendheden bekleedt, op eene ontbindbare vertegenwoordiging en als een noodzakelijk gevolg daarvan meer regtstreeksche [illegible] alles met het doel, om eene nationale kracht te vestigen, welke in staat is ook onzen geschokten financielen toestand op vasten voet te regelen.

In dezen zin zal de Vlissingsche Courant voortaan regelmatig staatkundige beschouwingen leveren, waarbij zal worden aangewezen het gebrekkige van hetgeen bestaat en de verbeteringen, die moeten worden aangebragt.

Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD VLISSINGEN;

Brengen bij deze ter kennis van de In- en Opgezetenen de navolgende Resolutie van den Raad dezer Stad, dato 25. September ll. te weten:

« De Raad der Stad Vlissingen;

« Gezien het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland, van den 14. Julij 1845, N°. 28, (Provinciaal Blad N°. 80) betrekkelijk het nemen van voorloopige beschikkingen omtrent de Broodzetting;

« Gelet op de nadere aanschrijving van dezelfde Staten van den 11. Augustus 1845, N°. 21;

« Herzien derzelfs Resolutie van den 28. Julij ll.;

« Besluit:

« Dat de bepalingen omtrent de berekening der grondslagen, waarop de zetting van het brood tot dusverre heeft plaats gehad, voorkomende in het Provinciaal Reglement van den 9. Julij 1818, en de daarop bij Koninklijke Besluiten nader gebragte wijzigingen, tot tijd en wijle voorschreven Provinciaal Reglement door eene Stedelijke verordening zal zijn vervangen, met betrekking tot deze Stad dezelfde kracht zullen hebben en behouden als dezelve volgens opgemeld Reglement, Koninklijke Besluiten en Stedelijke Ordonnantien hebben gehad, en zulks op de straffen voor het overtreden van Plaatselijke verordeningen, bij art. 4. der Wet van den 6. Maart 1818 (Staatsblad N°. 12) bedreigd.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Vlissingsche Courant geplaatst.

Vlissingen, den 3. October 1845.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. VAN DER SWALME.
Ter ordonnantie van Hun Ed. Achtb.,
S. VAN DER SWALME.
Secretaris.

NIEUWSTIJDINGEN.

SPANJE.

— In eenen brief uit Madrid van 23. September zegt het *Journal des Débats* hetgeen volgt:

« Sedert verscheiden dagen hielden geruchten van eene zamenzwering, welke men zeide dat op een afgesproken sein moest uitbersten, de inwoners dezer hoofdstad in angst en verslagenheid. De zamenzwering, welke met de grootste stoutheid ontworpen was, is door de vlijt en veerkracht van den kapitein-generaal verijdeld."

« De regering wist dat de commissarissen van Barcelona en van Saragossa te Madrid aangekomen waren, om er eene beweging van gelijken aard als die in beide deze steden aan te stoken. Hij nam derhalve al de vereischte voorzorgen en deed de gangen en woelingen der zaamgezworenen vlijtig in het oog houden. Gisteren avond werd Generaal *Narvaez* verwittigd, dat de zaamgezworenen, op verscheiden punten der stad bijeenkwamen, het voornemen hadden, zich van zijn' persoon meester te maken, gelijk ook van den hoofdpost, het hotel der posterijen, een hecht, vierkant gebouw, dat, gelijk men weet, op het plein van de Puerta del Sol gelegen is. Oogenblikkelijk werd geheel het garnizoen onder de wapenen gebragt en de troepen hielden nachtleger op de straten. Eenige personen, die als hoofden der zamenzwering genoemd werden, zijn gevat geworden onder anderen de Heer *Diego Pardo*, ex-intendant militair, de kommandant *Irice*, van het regement Luchana, en de biede gebroeders *Gamindez*, gewezen Esparterische ambtenaren.

« Dit alles gebeurde na middernacht; Madrid sliep gerust en had van al die krijgsmaatregelen geene kennis, toen ten half negen een allervreeselijkste losbersting geheel de bevolking deed sidderen. Een kruidmagazijn, twee snaphaanschoten van de Bilbaoscht poort, aan den weg naar Frankrijk gelegen, was gesprongen. Men begroot het buskruid, dat het magazijn bevat kan hebben, op 30,000 pond. Alle huizen waggelden; die, welke het naast bij de plaats van het ongeluk lagen, hebben geleden, en de schok is zoo hevig geweest, dat in geheel de wijk de vensterglazen verbrijseld zijn en het huisraad omvergeworpen is. Het magazijn bevatte ook eenen voorraad van bommen, die na den eersten slag achter elkander sprongen. Een steen van 500 ponden is vierhonderd schreden verre geworpen geworden. Een corps-de-garde is onderst boven gekeerd en al de soldaten, die er in waren, zijn gekwest en gekneusd. De lijken van twee hunner, als ook van een' artillerie-officier en van een ongelukkig kind, zijn onder het puin gevonden. Eene dochter van den magazijnbewaarder, die den vorigen dag gestorven was, lag op haar bed, volgens het landsgebruik met de handen zaamgevouwen en als biddende aan elkander gebonden; zij is door den slag in de lucht geslingerd en ver van daar op een veld nedergekomen, waar zij nog in dezelfde houding gevonden is. Geheel de omheining (*l'enclas*) waarin het magazijn lag, is overdekt geworden met een grijsachtige stof, waarin men een van den romp gerukt hoofd en afzigtelijke overblijfsels van bijna geheel tot kool gebrande menschen-lijken gevonden heeft. Het juist getal der slagtoffers is nog niet bekend; men denkt echter dat het de twintig niet te boven zal gaan; want gelukkiglijk hadden de artilleristen, die met het vervaardigen van patronen bezig waren, zich nog niet aan hun werk begeven.

« Het zou onmogelijk zijn, de oorzaak van dezen ramp op eene stellige wijze te bepalen. Het gelijktijdige van deze uitbersting met de ontwerpen der zaamgezworenen, heeft aanleiding gegeven tot gissingen, welke wij ons, onpartijdigheidshalve, vergenoegen zullen met te vermelden. Men beweert dan, dat het plan der eedgenooten was, om, met hulp dezer afschuwelijke krijgslist, de troepen naar dien kant te lokken, en alsdan de Puerta del Sol, dat het hoofddoel hunner pogingen zijn moest, te vermeesteren. Een dagblad meldt dat, terstond na de uitbarsting, talrijke hoopen gewapenden op de pleinen d'Oriente en de Progresos verzameld waren, maar dat de tegenwoordigheid der troepen hen in bedwang gehouden heeft, en dat zij niets hebben durven ondernemen.

FRANKRIJK.

— De verkoop der meubelen en verdere zich bevindende voorwerpen op het al te beruchte kasteel te Glandier heeft thans plaats gehad. De kleine voorwerpen, behoorende aan M[me]. *Lafarge*, hebben eene bijna onbegrijpelijke waarde ontvangen. Het bruidskleed van *Marie Capelle* is voor 800 frank verkocht; haar huwelijksboek heeft 50 gegolden; eene bloote schets harer gelaatstrekken is voor 25 frank gegeven. Kleine albums, eenige zwart geworden blaadjes met verzen aan haar gerigt, kleinigheden hebben gedurende vijftien dagen de menigte naar Glandier gelokt.

— Het schip Pharamond, den 21. dezer te Marseille gearriveerd, heeft op de hoogte der Balearische eilanden eene divisie van zeven oorlogschepen ontmoet, wier vlag men niet kon onderscheiden. Welligt zijn het die van het nederlandsch exercitie-eskader geweest.

ENGELAND.

— Te Hudderfield is eene talrijke vergadering van geestelijken, kooplieden, fabrijkanten en andere inwoners gehouden, in welke besloten is tot het indienen van eene petitie aan de Koningin, om te verzoeken dat het beramen van maatregelen, tot verligting der nooden der arbeidende klasse, onverwijld in overweging moge worden genomen.

In brieven uit Dublin worden de Repealers voordurend beschuldigd, dat zij de troepen welke in Ierland garnizoen houden langs allerlei wegen trachten over te halen om gemeene zaak met hen te maken. De dagbladen dier partij beroemen zich dan ook dat vele soldaten de herroeping der Unie zijn toegedaan, en verheffen hun gedrag en hunne gezindheid, ten koste van die der officieren.

Een voornaam man te Dublin, die bereids zijn woord gegeven had om lid van het door *O'Connell* beraamd Iersch Parlement te worden, heeft die belofte ingetrokken, naar men zegt op een ontvangen wenk, dat de goederen van allen die aan zoodanige vergadering deel nemen verbeurd verklaard en zij zelve naar Engeland gevoerd zouden worden.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 2. October. In de avond-zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, hebben de discussien plaats gehad over het 5. Hoofdstuk der begrooting, dat van Binnenlandsche Zaken.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp *aangenomen* met eene meerderheid van 30 tegen 25 stemmen.

Voor hebben gestemd, de Heeren: *Snouck Hurgronje*, *Ingenhousz*, *Kniphorst*, *Boreel*, *Enschede*, *Gockinga*, *van Heeckeren*, *Romme*, *van Hoorn van Burgh*, *Mutsaers*, *Michiels van Verduynen*, *van Rappard*, *Gouverneur*, *Cornelie*, *van Dam van Isselt*, *de Jong*, *Menso*, *Schooneveld*, *Druyvesteyn*, *van Bleyswyk*, *de Backer*, *Uytwerf Sterling*, *Petit*, *Nederburgh*, *van Nes*, *Hinlopen*, *Corver-Hooft*, *Repelaer*, *Scheers van Harencarspel* en *Gevers* (30).

Tegen hebben gestemd de Heeren, *van Rechteren*, *Star Busman*, *Anemaet*, *Telting*, *de Man*, *Luyben*, *Buma*, *van Rosenthal*, *Bruce*, *Ryckevorsel*, *van Sasse van IJsselt Modderman*, *van Panhuys*, *Hooft*, *Luzac*, *van Akerlaken*, *Brouwer*, *van Heloma*, *Tromp*, *van Golstein*, *van Nagell*, *Verwey-Mejan*, *Tex*, *Cost Jordens* en *Backer*. (25)

Daarna wordt het vervolg der beraadslagingen bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene missive van Zijne Exc. den Minister van Finantien *ad interim*, houdende twee wijzigingen in de nog te behandelen hoofdstukken der begrooting, justitie en oorlog, waarbij de post voor de maréchaussées van het eerste op het andere hoofdstuk wordt teruggebragt. Ten gevolge van dien worden de

sommen van eerstgenoemd hoofdstuk gesteld: over 1844 op ƒ 2,447,594 en over 1845 op ƒ 2,458,224. Het hoofdstuk van oorlog wordt gebragt: over 1844 op ƒ 12,458,000 en over 1845 op ƒ 12,313,000. Naar deze wijzigingen wordt het totaal der geraamde sommen voor de verschillende hoofdstukken alzoo verminderd met ƒ 13,400 over 1844 en met ƒ 12,800 over 1845, en daardoor gebragt op ƒ 70,302,608,89 voor 1844, en ƒ 69,934,749,69 voor 1845. — Deze stukken zullen worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

— Van den 5. October. Het Hoofdstuk betreffende de Hervormde en andere Eerediensten is verworpen met 54 tegen 22 stemmen.

Het 8. Hoofdstuk (Marine) is verworpen met 34 tegen 32 stemmen.

Het 9. Hoofdstuk (litt. a.) betreffende de Nationale Schuld, is aangenomen met eene meerderheid van 42 tegen 14 stemmen.

Het 9. Hoofdstuk (litt. b) betreffende het Departement van Financien, is met eene meerderheid van 32 tegen 25 stemmen verworpen.

— Naar men verzekerd, zoude Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken belast zijn met het ministerie van buitenlandsche zaken, en zou de daardoor vacerende portefeuille zijn opgedragen aan mr. *S. P. Lipman*. Tot minister van financiën zou benoemd zijn de Heer *G. Heltius*.

— Men verzekert vrij stellig, dat de opening der spoorweg-linie, van af Leiden tot deze Residentie, op den 6 December aanstaande, zijnde de verjaardag van Z. M. den Koning, zal plaats hebben. De werkzaamheden worden met den meesten ijver voortgezet.

VLISSINGEN, den 5. October. Naar men verneemt is de kapitein ter zee *H. van de Velde* benoemd als equipagiemeester bij de directie der marine te Vlissingen, welke functie door zijn ed. gestr. *ad interim* werd waargenomen. De heer *J. Matthyssen* is in zijne betrekking van onder-equipagiemeester bevestigd, maar aan eenige geëmploijeerden is pensioen verleend.

— Van de Helder schrijft men van den 2. October:

« Men het schip Generaal Baron van Geen is uit Oost-Indiën teruggekomen de gepensioneerde kapt. *D. Huisman*, benevens een detachement sterk 50 onderofficieren en manschappen, welker dienstjaren op Java waren verstreken. Gemeld detachement is op den 1. October van hier naar Harderwijk vertrokken, onder geleide van den kapt. *Lageman* van het algemeen depot der landmagt, aldaar aangekomen zijnde, worden zij ontslagen, en aan degenen, die hetzelve verdiend hebben, wordt pensioen gegeven.

INGEZONDEN STUKKEN.

Successie-wet.

II.

(Vervolg van No. 118.)

Nog eene laatste aanmerking uwer kritiek van mijn voorstel blijft te beantwoorden. De lezer van ons twistgeding dient haar geheel en onbekort te kennen.

8°. « De banden van het bloed, de liefde en zorg voor « de zijnen verheffen reeds het redeloos dier boven de « dierlijke eischen, boven de kluisters van het vuig « eigenbelang; voor de menschen waren zij ten allen tijde « de grondslag van iedere maatschappelijke instelling. Maar « in de ziel van den mensch bepaalt dit heilig element « zich niet binnen de grens van zijn kortstondige levens-« loop. Niet voor het geslacht alleen 't geen hem om-« geeft, ook voor de kinderen zijner kinderen, ook voor « dier geheele nakroost begeert hij vaderlijk te zorgen. « ook voor hen werkt en hoopt en overlegt en zwoegt hij. « Is er iemand, die den grijsaard laakt bij de geliefkoosde « bezigheid van het zaaijen en planten van jong plantsoen? « Deelt men niet, innerlijk aangedaan, zijne zwijgende « denkbeelden, zijne stille hoop op den lommer der boo-« men die een geslacht verkwikken zal, 't geen den tuin-« man niet meer kent, die de boomen geplant heeft?"

« De vermogende, die genoegelijk op de lauweren « van zijnen arbeid en van dien zijner voorzaten zoude « kunnen rusten, verkiest dit zeldzaam: hij gaat onver-« moeid voort met zorg en arbeid en winstbejag, ter ver-« meerdering van het familie-goed, van het patrimonium; « is dit te laken? Kan dit heilig element in 't mensche-« lijk doen ooit nadeelig voor de maatschappij zijn? brengt « niet veeleer dit eervol en bedrijvig streven naar voor-« uitgang des te meer beweging en vruchtbaar leven in « het maatschappelijk verkeer, hoe grooter het beschikbaar « kapitaal is?"

« Uwe wet, is die niet doodelijk voor die natuurlijke « geneigdheid, voor die onberispelijke bestreving? bestrijdt « en kwetst zij niet een heilig element der maatschappij? « Met het vooruitzigt tot aanwas van het patrimonium « ontneemt die wet immers den eenigen prikkel, die aan « den meervermogenden is overgebleven, om niet te gaan « rusten, maar voort te gaan met nuttige bedrijvigheid?"

Antwoord. Dit verwijt, rijk aan gevolgtrekkingen, roert aan zoo vele snaren te gelijk van het maatschappelijk stelsel, wekt zoo veel welluidende toonen en zoo menigen wanklank, dat niet ik, maar een meester toonkunstenaar alleen, die tot een-klank vermag te stemmen. Doch is mijn gemoet te vol van het onderwerp, om niet te beproeven eenige der accoorden aan te slaan, die, naar mijn gevoelen, als grondtoonen in het werk van dien componist zullen moeten voorkomen.

a. Het vooruitzigt eener aan den staat te betalen schatting van het bijeengebragt vermogen, zal dat den bezitter, gewoonlijk vader van meer dan een kind, de handen in den schoot doen leggen? Zal b. v. hij die nog geen ƒ 25,000 bezit, zijne zorgen staken, de ondernemingen ter zijde leggen, de onderwerpen laten varen, die, door vlijtige kinderen voortgezet, aan ieder hunner eenen gelijken welstand beloven, alleen op grond, dat de nalatenschap in de termen der successie-wet zoude vallen? zal hij op dien grond versmaden *een ordentelyk kapitaal* (1) bijeen te brengen?

En verondersteld, dat dit gebeurde, welk nadeel daaruit voor het geheel, dat ook aan deze hoewel edele neiging een term gesteld zij, zoo als aan alle bestrevingen van het individu, waar het belang van allen dit vereischt? en is dit niet het geval, wanneer een met meer en meer uitgebreide middelen van geslacht tot geslacht voortgezet winstbejag, allengskens alle overigen van de mededinging om denzelfden prijs, dreigt terug te dringen?

Het niet ordentelijk kapitaal verzekert aan den bezitter een welvarend bestaan, maar geeft geene ruimte tot renten-*woeker* en het tegengaan van dien is immers de bedoeling der successie-wet. Gelukkig toch het volk waar het getal der bezitters van mindere kapitalen groot, dat van eigenlijke kapitalisten gering is. De mededinging van *vele welvarende* eigenaars om nieuw winstbejag, hun mededingen in weelde en levensgenot geeft aan den arbeider beter loon, aan het neringbedrijf van den minvermogenden betere klanditie, dan de, zonder mededinging en zonder wagen op het zuinigst berekende ondernemingen en weelde der collossale fortuinen.

Het vaststellen van eenen term tegen het winstbejag, — naar uw gevoelen de eigenlijke bedoeling der successie-wet — is, zegt gij, een inbreuk op de regten van de rijken, eene belasting die alleen op hen drukt — dus onregtvaardig.

Iedere belasting drukt alleen op hem, die in de termen der belasting valt; is zij op dien grond ongelijkmatig? Een term is vastgesteld, een census van vermogen. De wetgever houdt het er voor, dat allen beneden dien census blijvende reeds door de andere algemeene belastingen zoo bezwaard zijn, dat van hen geene meerdere opoffering gevraagd kan worden, zonder *achteruitgang* van hun bestaan. Zoodra het aan hun allen gelukken mag hun bestaan te verbeteren en hun vermogen dien census bereikt heeft, zullen ook zijlieden aan die belasting onderworpen zijn. De wetgever oordeelt verder, dat de fortuinen boven dien census, uit den aard der zaak, *vooruitgaan*. Het is niet het meerder bezitdom, het is alleen de *vooruitgang* de aanwas van het patrimonium, waarvoor de staat eene opoffering eischt. De woorden vooruitgang en achteruitgang duiden genoegzaam aan, dat de wet eene conservative wet is, toegepast op een tijdperk, waar het niet om vooruitgang maar om het vermijden van het tegenovergestelde, kortom, om het behoud van den staat te doen is; een tijdperk waar iedere begunstiging van vooruitgang van eenigen eene onregtvaardigheid tegen de overigen zijn zou, die tot inkrimping en teruggang hunner vermogens reeds door den staat gedwongen zijn.

De staat is nabij den ondergang. Opofferingen alleen kunnen hem redden. Onmogelijkheid bestaat om die van den minvermogenden te verkrijgen, zonder hem te bederven. Voor de groote massa van het volk die niets bezit zal de ondergang van den staat weinig — voor hen die eenig bezitdom hebben en van hun bedrijf leven en vroegere welvaart herdenken, zullen die woorden veel beteekenen, want hunne meest geliefkoosde denkbeelden hechten aan het behoud van den staat; — en toch zou eene staatkundige verandering hun bedrijf hun klein bezitdom welligt ongekrenkt laten; — voor de meervermogenden alleen en vooral voor de kapitalisten en rentheffers is het gevaar op handen om met het oplossen van het staatsverband hun vermogen, hunne voorregten, hun bestaan te verliezen: en de opoffering die hen redden kan zal men onregtvaardig heeten?

Deze opoffering zelve, is die dan de opoffering van een wezenlijk, niet veeleer die van een denkbeeldig goed en voordeel? — en zoo het dan, bij nader onderzoek blijken mogt, dat die denkbeelden erroneus, de realisatie van het voordeel daarentegen twijfelachtig en zelfs gevaarlijk zij, zal die opoffering dan zoo smartelijk kunnen zijn, wanneer zij tevens de voldoening geeft, naar vermogen tot behoud van den staat, tot behoud der welvaart van allen bijgedragen te hebben?

Ik noem de voordeelen die men beoogt twijfelachtig, het bestaan zelve der stamvermogens precair, wanneer dit patrimonium niet door majoraals- of fidei-commis-instelling beveiligd is. Wie weet niet, dat de korte leeftijd van eenen eenigen wildzang der familie toereikend is, om met dolzinnige liederlijke verkwisting het hechtste familiegoed andermaal in algemeen goed om te vormen; dat er in zoodanig geval gewillige handen in overvloed, met eenig leedvermaak tot dat werk behulpzaam zijn, dat de staatsman zelve dit wel als eenen bedroevend maar toch nuttig toeval beschouwd?

Gevaarlijk is de realisatie dier wenschen, niet alleen omdat de hoogste kruinen van het fiere woud door den opkomenden storm het eerst aangegrepen en verbrijzeld worden, maar nog om die andere reden, dat de buitengewoon groote fortuinen hunne bezitters niet alleen ten opzigte van gezellig levensgenot, maar ook in karakter en denkwijze isoleren en hen vijandig tegenover hunne tijdgenoten staan.

Maar, afgezien van dit alles, aangenomen en verondersteld, dat die opoffering van een geliefkoosd denkbeeld, van een gewaand vol regt, groot en smartelijk zij, — is er niet bij den staat, in deszelfs tegenwoordige zamenstelling, eene vergoeding daarvoor weggelegd, die voor de eigenliefde van den bezitter van aanzienlijke rijkdommen oneindig streelender zijn zal dan het vooruitzigt van aanwas van familiegoed?

De man, wiens groote bezittingen aan hem meer, en een meer verfijnd levensgenot, bevrijding van kwellende zorgen, een gerust verbeiden der toekomst verzekeren, die zijne jeugd met zij rijkelijke middelen daartoe besteden mogt, om zijn geheelen aanleg tot voorbeeld van anderen te ontwikkelen, en om de kundigheden te verwerven vereischt tot het bekleeden van de meest eervolle ambten en waardigheden in den staat, waartoe voor hem de weg bovendien meestal uitsluitend ten gevolge van gezellige en familie-connexien openstaat; en die in dat alles nog geene bevrediging voor zijnen werkzamen geest vindt, voor dien is immers de eervolle loopbaan opengesteld om onder de vertegenwoordigers van het volk, onder de wetgevers van het land zijnen geest, zijne stem voor de algemeene welvaart, voor het behoud van staat en volk te doen gelden?

De vaststelling van eenen census, van een bewijs dat men bezitter van soliede bestendige eigendommen zij, om tot die roeping in aanmerking te komen, deze instelling reserveert immers het regt daartoe aan den meervermogenden.

Wat was het doel van de instelling van eenen census, om verkiesbaar zijn voor eene wetgevende kamer?

Eenigen meenen en schroomen niet hunne meening te verkondigen, « dat wie veel goed ook veel regten heeft, dat de staat als instelling tot bescherming der regten die ook aan de bezitters, en wel naar den maatstaf van de meerdere of mindere uitgebreidheid der bezitdommen, van het getal der daaraan verbonden regten, verschuldigd zij; — dat dien ten gevolge de niets bezittende, dat is van welkenzijde in de termen der bescherming valt, bij den staat niet in aanmerking kwamen, — en, dat uit dien hoofde de meervermogenden alleen het eigenlijke volk, de bezitters van eigendom namentlijk, vertegenwoordigen en de belangens van deze moeten behartigen."

Zoo deze meening juist, en zoo dit de bedoeling der wetgevers geweest is, ja, dan vertegenwoordigen de stemvoerenden niets dan de materiele massa van verkregen regten — maar dan is er in het staatsverband ook geene kwestie meer van persoonlijk regt en het meertal van het volk is regtloos; dan is de census eene anomalie in de staatsregeling die men voorgaf op het principe van persoonlijke regten gebaseerd te zijn, dan is dit voorgeven eene loutere woordenpraal geweest.

Doch zoo is het niet. De wetgevers van alle tijden wilden den zwakkeren tegen verdrukking der magtigen beveiligen, wilden in stand houden al hetgeen in hunnen tijd voor goed regt bekend stond en wilden het onregt, de willekeur te keer gaan. Die van onzen tijd wilden persoonlijke vrijheid en gelijkheid van regten voor allen; zij kenden de geschiedenis der voorzaten en al die veranderingen welke het maatschappelijk verband allengkens heeft ondergaan. Zij waren bedacht op het zekerste middel, om, zonder aanranding van bezitdom of van verkregen regten, het *eigenlyke doel* van den staat te bereiken, rust, vrede, vooruitgang en welvaart van allen te beveiligen.

Er is een tijd geweest der opklimming van het hoogste gezag tot eene onbeperkte magt. Ten einde alle krachten van volk en land in de eenige krachtige hand van den heerscher bijeen te verzamelen werden vrijheden en voorregten vernietigd en de eischen van het hoogste gezag ondervonden geenen wettigen tegenstand meer.

Die tijd was tevens gekenmerkt door eene vroeger nooit gekende pronk en weelde der op hunne magt trotsche heerschers; door roekelooze verkwisting en verspilling van 's lands middelen. Het vullen der schatkist werd spoedig meer en meer het voornaamste belang der regeringen, en de eigenlijke doeleinden van het staatsbestuur werden voorbijgezien. Toen goldt de schranderste financier voor den besten staatsman. Doch het uitvinden van nieuwe belastingen, het aangaan van leeningen tot het dekken der deficits en de nieuwe kwellingen van den fiscus, om nu ook de renten der staatsschulden door het arbeidende en nijvere volk te doen betalen, dit alles had den hoogsten term bereikt. De omwenteling rukte het gebouw omver welks wettige grondslag, de welvaart van allen, men ondermijnd had.

Thans zag men de noodzakelijkheid in om denzelfden grondslag van het nieuwe gebouw voor ondermijning te beveiligen, om vooral verspilling van 's lands middelen voor te komen. De toestemming van de vertegenwoordigers van het volk werd vereischt voor iedere wet die aan het volk of aan eenig gedeelte van hetzelve eene belasting moest opleggen.

Wie zoude het volk vertegenwoordigen?

Onafhankelijkheid van de uitvoerende magt stond op den voorgrond als voorwaarde, — dus moesten die personen daartoe geroepen geene ambtenaren van het gouvernement, zij moesten door hunne gegoedheid in eene zekere mate zelfstandig zijn.

Het eigen vermogen moest tevens de andere voorwaarde verzekeren.

Onomkoopbaarheid en onpartijdigheid tegenover al de verschillende in de maatschappij elkander bestrijdende regten en belangen. Om deze voorwaarde te verzekeren was het echter niet toereikende dat de vertegenwoordiger een vermogend en gegoed man zij — dit vermogen moest ook stabiel en vastgegrond, noch aan de wisselvalligheden noch aan het verlangen van nieuw winstbejag, om hetzelve te vergrooten, blootgesteld zijn. *(Vervolg hierna.)*

(1) *Ordentelyk kapitaal*, term, waarmede het orgaan der kapitalisten kapitalen van meer dan ƒ 25000 dus tevens aanduidt, wien zij tot de hunnen tellen en met welke minachting deze partij op een gewonen burgerlijken welstand nederziet; want tegenover het woord *ordentelyk* staan geene andere woorden dan *liederlyk* of toch *niet noemenswaardig*.

CORRESPONDENTIE.

Het artikel uit V., geteekend W., in een volgend N°.

— X. X. te Rotterdam, geeft zijn leedwezen te kennen over het bij den openbaren eeredienst op Sabbath ligtzinnig en doelloos uitspreken van 's Heeren naam. De schooljongens huppelen en springen niet vrolijker uit de school dan een groot deel der gemeente aldaar uit de kerk, terwijl zij nog eene hoofdverpligting te vervullen heeft, namelijk zich aan te sluiten aan het gebed van den voorlezer. Wij meenen door dit uittreksel aan het verlangen van den inzender te voldoen.

— Het artikel: « Voorheen en thans," moeten wij ter zijde leggen.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 5 Oct. Sedert den 3 dezer zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

La Cammille, P. Caban, Havre-de-Grace, stukgoed; ... F. G. Mellema, Odessa, wol.

Voor Gend bestemd:

Le François, J. Muys, Middelburg, suiker.

Voor Brussel bestemd:

Mathilda, M. Michaelsen, Londen, stukgoed.

Voor Duinkerken bestemd:

Prinses van Oranje, H. C. Kool, stukgoed, Rotterdam, laatst van Vlissingen.

Van Vlissingen gezeild:

Utility, R. Addison, ballast, New-Castle.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende Artikelen te MIDDELBURG

5 October 1843.

De Nederlandsche mudde.			De Nederlandsche mudde.		
J. Zeeuwsche Tarwe	ƒ	8.60	Winter garst	ƒ	4.40
N. dito dito	«	7.10	Zomergarst	«	4.00
J. Walch. dito	«	8.90	J. Paardenboonen	«	
Nieuwe dito	«	7.50	W. Witte Boonen	«	
N. Rogge	«	5.40	W. Bruine dito	«	
W. Groene Erwten	«		N. W. Paardenboonen	«	
Z. dito	«		N. Z. dito	«	
Koolzaad	«	10.00	Raapolie	ƒ	36.00 p. v.
W. dito	«		Patentolie	«	38.50 «
St. Joosland dito	«		Lijnolie	«	59 00 «
Haver	«		Raapkoeken	ƒ	de [illegible] st.
Boekweit	«	5.40	Lijnkoeken	«	8.50 « 100 »

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIER!